

اخبار

چین از ایران ۲۴ میلیون بشکه نفت خرید

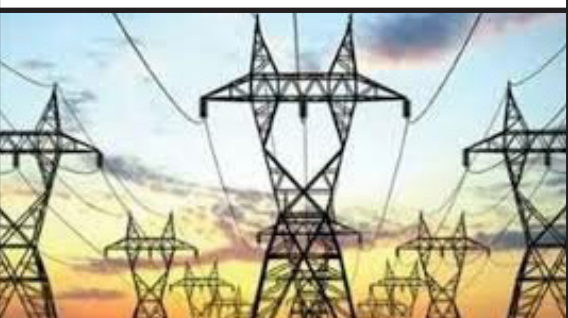
واردات نفت چین در ماه آوریل با وجود اختلالات مربوط به تعمیرات پالایشگاهی و تقاضای داخلی کمتر برای سوخت به طور غیرمنتظره به رکورد بالای جدیدی افزایش یافت، زیرا پالایشگاه‌های دولتی در آستانه پایان معافیت‌های آمریکا برای واردات نفت ایران به ذخیره‌سازی پرداختند. به گزارش ایسنا، آمار اداره کل گمرک چین نشان داد: واردات نفت این کشور در ماه میلادی گذشته ۴۳.۷۳ میلیون تن معادل ۱۰.۶۴ میلیون بشکه در روز بود. در حالی که میزان واردات این کشور در مارس ۹.۲۶ میلیون بشکه در روز بود. واردات چین در ماه میلادی گذشته ۱۱ درصد در مقایسه با آوریل سال ۲۰۱۸ رشد داشت. طبق این آمار، چین که بزرگترین واردکننده نفت جهان است، در چهار ماه نخست سال میلادی جاری، ۱۶۴.۹ میلیون تن یا حدود ۱۰.۰۳ میلیون بشکه در روز نفت خام خریداری کرده که ۸.۹ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افزایش داشته است. بر اساس گزارش رویترز، وانگ ژائو، مدیر پژوهش نفت خام در شرکت "سولیم جاپنا اینفورمیشن" در این باره گفت: واردات نفت خام فراتر از انتظار ما بود، زیرا تولید پالایشگاهی و حاشیه سود از چنین حجم خرید بالایی حمایت نمی‌کرد. با این حال افزایش ذخیره‌سازی در ماه آوریل با اقدام پالایشگاه‌های دولتی برای ذخیره‌سازی نفت ایران با نزدیک شدن به زمان پایان معافیت‌ها از تحریم‌های آمریکا روی داد. طبق آمار رفینیتیو آیکان، واردات نفت ایران به چین در آوریل به ۲۴ میلیون بشکه یا حدود ۸۰۰ هزار بشکه در روز رسید که بالاترین میزان از ماه اوت بود زیرا خریداران تلاش کردند از مهلت معافیت از تحریم‌های آمریکا نهایت استفاده را ببرند.

روند سعودی نفت پر قوت ماند

قیمت‌های نفت در معاملات روز چهارشنبه تحت تاثیر نشانه‌های محدودیت عرضه در بحبوحه تحریم‌های آمریکا علیه صادرکنندگان بزرگ نفت به روند رشد خود ادامه داد. به گزارش ایسنا، بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمدیت، ۱۷ سنت یا ۰.۳ درصد نسبت به قیمت نهایی روز گذشته افزایش یافت و به ۶۱.۵۶ دلار در هر بشکه رسید. بهای معاملات آتی نفت برنت شش سنت یا ۰.۱ درصد افزایش یافت و به ۶۹.۹۴ دلار در هر بشکه رسید. در حالی که آمریکا صادرات نفت ایران و ونزوئلا را هدف تحریم قرار داده است، تحلیلگران می‌گویند: بازارهای جهانی نفت دچار محدودیت عرضه شده‌اند. اوله هانسن، مدیر استراتژی کالا در ساکسو بانک دانمارک در این باره گفت: محدودیت عرضه و دورنمای عوامل عرضه و تقاضا که موافق افزایش قیمت نفت هستند از میان نرفته‌اند. بر اساس گزارش رویترز، آمریکا دو هفته پیش اعلام کرد: معافیت‌ها از تحریم‌ها برای واردات نفت ایران را برای مشتریان بزرگ این کشور تمدید نخواهد کرد. واشنگتن هم‌چنین صادرات نفت ونزوئلا را هدف تحریم قرار داده که عرضه نفت را دچار اختلال بیشتری کرده است. عامل دیگری که از افزایش قیمت نفت در معاملات روز جاری حمایت کرد، گزارش مؤسسه امریکن پترولیوم بود که نشان داد ذخایر بنزین آمریکا ۲.۸۳ میلیون بشکه در هفته منتهی به سوم مه کاهش پیدا کرده است اما ذخایر نفت این کشور در همین مدت ۲.۸۱ میلیون بشکه افزایش داشت. آمار رسمی از سوی اداره اطلاعات انرژی آمریکا بعدازظهر روز جاری منتشر می‌شود. اداره اطلاعات انرژی آمریکا در گزارش "دورنمای انرژی کوتاه مدت ماه مه" پیش‌بینی کرد میانگین قیمت نفت برنت در سال ۲۰۱۹ به ۶۹.۶۴ دلار در هر بشکه و در سال ۲۰۲۰ به ۶۷ دلار در هر بشکه می‌رسد که ۶.۸۶ دلار و ۵ دلار بالاتر از پیش بینی آوریل این آژانس است.

تدوین برنامه صنعت برق تا سال ۱۴۰۰

مدیر عامل شرکت توانیر از تدوین برنامه صنعت برق تا سال ۱۴۰۰ خبر داد. به گزارش ایسنا، محمدحسن متولی زاده در جلسه شورای معاونان توانیر این موفقیت را حاصل استفاده مناسب صنعت برق از ظرفیت‌های بودجه سال گذشته، از جمله در بحث تفاوت نرخ و تهاثرها عنوان و اظهار کرد: صنعت برق تا پیش از این هر ساله با افزایش بدهی رو به رو بود، این در حالی است که برای نخستین بار طی ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته نه تنها افزایش بدهی نداشتیم بلکه با استفاده مناسب از ظرفیت‌های قانونی، روند کاهشی بدهی‌ها به عنوان یک دستاورد افتخارآمیز و ارزشمند آغاز شد. بنا بر اعلام وزارت نیرو، مدیرعامل شرکت توانیر با اشاره به لزوم مستندسازی و انعکاس مناسب این موفقیت، پیگیری اقدامات انجام شده و استفاده از ظرفیت‌های بودجه ۹۸ را به عنوان یک اقدام جدی مورد تأکید قرار داد. وی به تدوین برنامه صنعت برق تا سال ۱۴۰۰ از سوی معاونت برنامه‌ریزی شرکت توانیر اشاره کرد و خواستار ارائه نقطه نظرات اصلاحی و اجرای فعالیت‌های تعریف شده در این برنامه شد.

نوسانات نرخ دلار در ماه‌های اخیر که موجب افزایش مابه‌التفاوت نرخ بنزین در ایران با کشورهای همسایه شده، تنور قاچاق بنزین را تا حدی داغ کرده و باعث شده شیرینی خودکفایی در تولید این فراورده نفتی که تقریباً بعد از ۴۰ سال محقق شده است، در سایه نگرانی از وضعیت مصرف آن و قاچاق این فراورده به کشورهای همسایه به تلخ‌کامی منجر شود.

به گزارش ایسنا، ماجرای نرخ بنزین در ایران سر دراز دارد؛ حقیقت این است که نرخ بنزین در ایران واقعی نیست و با وجود این که در سال ۱۳۸۹ دولت نهم رسماً آغاز اجرای قانون هدمندی یارانه‌ها و ارائه حامل‌های انرژی با قیمت اصلاح شده از ۲۸ آذر را اعلام کرد و در این قانون پیش‌بینی شده بود که قیمت سوخت به صورت سالانه و طی پنج سال باید ۲۰ درصد افزایش پیدا کند تا به ۹۰ درصد قیمت بین‌المللی یا فوب خلیج فارس برسد، این اتفاق تاکنون رخ نداده و همچنان یارانه سرسام‌آور بنزین بر دوش دولت سنگینی می‌کند.

اختصاص بیش از ۵۰ درصد یارانه بنزین به سه دهک پردرآمد

به گفته مسئولان، روزانه ۳۵ میلیون دلار یارانه پنهان به بنزین اختصاص می‌یابد و در مجموع در شش ماه نخست سال گذشته، بیش از ۵.۵ میلیارد دلار یارانه به بنزین تعلق گرفت. نکته نهفته در این موضوع این است که پرداخت ارقام هنگفت به عنوان یارانه بنزین که نیمی از آن به دهک‌های ثروتمند جامعه اختصاص می‌یابد و همین‌طور قاچاق بنزین با قیمت یارانه‌ای، هر دو از نمودهای بی‌عدالتی است. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، برای سال ۱۳۹۵ بیش از ۵۰ درصد مبلغ یارانه پنهان به سه دهک پردرآمد کشور اختصاص یافته و باقی مانده آن بین ۷ دهک دیگر توزیع شده است. از ۳۰ میلیون دلار یارانه‌ای که دولت در سال ۱۳۹۵ برای بنزین پرداخت کرده است، بیش از ۱۵ میلیون دلار از این یارانه بین سه دهک درآمدی بالا تقسیم شده و باقی مانده آن بین هفت دهک دیگر توزیع شده است.

پیش‌بینی‌ها حاکی از آن بود که با ادامه روند افزایشی مصرف بنزین در ایران با قیمت یارانه پنهانی که دولت باید بابت بنزین پرداخت می‌کرد، رقم آن از ۳۵ میلیون دلار به ۴۵ میلیون دلار در روز افزایش یابد. با احتساب نرخ تسعیر ارز به میزان ۴۲۰۰۰ ریال، یارانه پنهان بنزین حدود ماهانه برای هر نفر ۴۶۰ هزار ریال بوده است که پیش‌بینی شده بود این رقم به ۷۰۰ هزار ریال افزایش یابد. اگر جمعیت ایران را ۸۰ میلیون در نظر بگیریم و به هر فرد ماهانه ۴۶۰ هزار ریال یارانه بنزین پرداخت شود، یعنی دولت ماهانه ۳۶۸۰ میلیارد تومان یارانه پرداخت می‌کند.

اختصاص روزانه ۵۱.۷ میلیون دلار یارانه بنزین در سال ۱۳۹۶

در این راستا، محسن دلاویز - مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت - در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به میزان مصرف انرژی در ایران در سال ۱۳۹۵ معادل ۱۳۴۸.۶۵ میلیون بشکه معادل نفت خام بوده است که حدود ۲۴ درصد آن معادل ۳۲۰ میلیون بشکه معادل نفت خام در بخش حمل و نقل مصرف شده است. (۴۸ درصد بنزین، ۳۳ درصد نفت گاز و ۱۵ درصد گاز طبیعی) که از این میزان مصرف انرژی در بخش حمل و نقل حدود ۲۷۲ میلیون بشکه معادل نفت خام آن در بخش فراورده‌های نفتی بوده است.

خودکفایی بنزین زیر سایه قاچاق

کامی که تلخ شد

روزانه ۱۵۰ میلیارد تومان بنزین قاچاق می‌شود

هرچند آمارهای مختلفی از سوی افراد مختلف درباره میزان قاچاق سوخت اعلام شده است، اما از آنجا که این فرآیند با بستری غیرقانونی، ساز و کار مشخصی ندارد، نمی‌توان آمار دقیقی از قاچاق سوخت اعلام کرد. البته طی یک سال اخیر آمارهای متفاوتی از سوی افراد مختلف در این باره ارائه شده است. برای مثال جندی پیش علی ادیانی - یک عضو کمیسیون انرژی مجلس - اعلام کرد: کف‌رقم قاچاق بنزین از ایران، روزانه ۱۰ میلیون لیتر است. تاکنون اعداد ۱۰، ۱۵ و ۲۰ میلیون لیتر برای قاچاق بنزین عنوان شده‌ولی باید گفت عدد دقیقی از این قاچاق نداریم و فقط می‌توانیم بگوییم کف رقم قاچاق بنزین روزانه ۱۰ میلیون لیتر است. با احتساب دلار آزاد می‌توان گفت که ارزش ۱۰ میلیون لیتر قاچاق سوخت چیزی حدود روزانه ۱۵۰ میلیارد تومان است.

بررسی تأثیر بازگشت کارت سوخت بر وضعیت قاچاق
درنهایت اعداد و ارقام سرسام‌آوری که درباره میزان مصرف سوخت، یارانه و قاچاق سوخت منتشر شد، زنگ خطر را درباره وضعیت این فراورده نفتی و بودجه کشور که در این زمینه دود می‌شود، برای دولت به صدا در آورد و دولت را بر آن داشت تا راهکاری را برای سامان‌دهی وضع موجود به کار گیرد.

برای این منظور سناریوهای مختلفی روی میز دولت و مجلس‌نشینان قرار گرفت که مهم‌ترین آن بازگشت کارت سوخت و در پی آن سهمیه‌بندی بنزین بود. در این راستا زمستان سال گذشته بود که شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی اعلام کرد بازگشت کارت سوخت جدی است و از مالکان خودرو و موتور سیکلتی که فاقد کارت سوخت بودند خواست تا برای دریافت کارت سوخت المثنی

مانور مبارزه با قاچاق بنزین

در کشورهای دیگر نیز در حال وقوع است. بنابراین نمی‌توان به صفرکردن قاچاق سوخت اندیشید اما آن چه اهمیت بیشتری دارد، ایجاد نظارت از طریق کارت سوخت شخصی است که مانند تجربه سال‌های ۸۶ تا ۹۳ می‌تواند از قاچاق انبوه از سوی باند‌ها پیش از جایگاه‌ها جلوگیری کند.

نظارت بر ورودی و خروجی بنزین با احیای کارت سوخت

او با تأکید بر این که سامانه کارت سوخت و حذف کارت جایگاه، یعنی کمک به نظارت‌پذیری و شفافیت، ادامه می‌دهد: فروش سوخت از جایگاه به تفکیک کارت سوخت پایش‌شده یا تحت کنترل انجام می‌شود و امکان مقایسه حجم خروجی و ورودی جایگاه‌ها را فراهم می‌کند.

نوفروستی در ادامه می‌افزاید: در شرایطی که کارت سوخت وجود نداشته باشد، این نظارت نیز نخواهد بود و به این ترتیب در سه سال گذشته تانکرهای حمل سوخت به مقصد جایگاه نوانسته‌اند به سهولت مسیر خود را به سمت قاچاقچیان سوخت تغییر دهند، زیرا تعهد ارائه گزارش از سوی جایگاه‌ها و نهادهای نظارتی از این طریق وجود نداشت.

کاهش جدی قاچاق سوخت

این کارشناس انرژی با تأکید بر لزوم شفاف‌سازی در مبدأ و مقصد، می‌افزاید: در صورت شفاف کردن حجم عرضه در نقطه صفر (خروجی پالایشگاه‌ها، پتروشیمی‌ها و همین‌طور واردات بنزین سبیر) با ورودی و خروجی جایگاه‌ها، دقیقاً مانند تجربه سال ۸۶، از روز اجرای طرح، فروش روزانه حدود ۱۰ میلیون لیتر باید کاهش یابد و چنین نیز خواهد شد.

از او می‌پرسم کارایی احیای کارت سوخت بدون سهمیه‌بندی چه می‌تواند باشد؟ می‌گوید: هر چند در طرحی که از سوی مجلس مطرح شده، سهمیه‌بندی بنزین در دستور کار قرار نگرفته و مصرف بنزین باز هم سقف نخواهد داشت، با این حال، حتماً مسئولان اعلام خواهند کرد که مقدار سوخت‌گیری هر کارت پایش می‌شود. در این صورت، اگر مصرف بنزین، فراتر از حد نرمال و مصرف عادی باشد، امکان برخورد را فراهم می‌کند. او با تأکید بر این که در سال‌های ۸۶ تا ۹۳، قاچاق به نزدیک صفر رسید، می‌گوید: با این روش، امکان دستیابی به آن

انرژی

اقدام کنند.

پرونده ثبت‌نام کارت سوخت بدون الزام استفاده از آن و با عدم اجرای سهمیه‌بندی بنزین سال گذشته بسته شد اما در روزهای اخیر در حالی که امکان ثبت‌نام برای دریافت کارت سوخت المثنی مجدداً فراهم شد، رزمه‌های سهمیه‌بندی بنزین نیز به گوش رسید. موضوعی که حواشی زیادی را در پی داشت و در نهایت باعث شد بهروز نعمتی - سخنگوی هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی - اعلام کرد هیچ گونه افزایش قیمت بنزین نخواهیم داشت و احیای کارت سوخت تنها برای ساماندهی بنزین است و مصرف آن هم سقفی ندارد.

استفاده از کارت سوخت بدون سهمیه بندی تأثیری در جلوگیری از قاچاق ندارد

بازگشت کارت سوخت بدون سهمیه‌بندی، تصمیمی است که کارشناسان آن را برای جلوگیری از قاچاق بنزین راهگشا نمی‌دانند و بر این باورند که باید کم‌کم به سمت سهمیه‌بندی بنزین حرکت کرد. به گفته کارشناسان، بازگشت کارت‌های سوخت فوایدی برای مصرف بهینه بنزین خواهد داشت، اما به طور مستقیم منجر به کاهش آمار قاچاق نخواهد شد.

در این راستا، عبدالرضا امینی - مدیر پیشین سامانه هوشمند سوخت - با تأکید بر این که بازگشت کارت سوخت هزینه زیادی در پی خواهد داشت، به ایسنا توضیح داد: آماده سازی سیستم، نگهداری و تعمیرات آن هزینه و کش و قوس زیادی دارد. می‌توان مناطقی را مشمول استفاده از کارت سوخت کرد که قاچاق خیز است اما باید گفت در نهایت سهمیه بندی باید اجرا شود و ممکن است به مرور به این سمت حرکت کنند.

وی ادامه داد: برای قاچاق هیچ کس پاک را به مناطق مرزی برای فروش نمی‌برد بلکه کارت بنزین مهاجرت می‌کند. باید برای برخی مناطق حدی برای کارت‌های سوخت جهت سوخت‌گیری تعیین شود. درواقع مناطقی که در قاچاق خیز هستند کارت‌هایی تعریف شوند که نتوانند بیش از یک حدی سوخت‌گیری کنند.

این کارشناس حوزه سوخت با تأکید بر اینکه استفاده از کارت سوخت بدون سهمیه بندی تأثیری در جلوگیری از قاچاق ندارد، افزود: سهمیه‌بندی اگر سفت و سخت اجرایی شود و بیش‌تر از ۶۰ لیتر نباشد تأثیرگذار است. استفاده از کارت بدون سهمیه بندی معنی ندارد.

همچنین فرید عامری - مدیرعامل پیشین شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی - با تأکید بر این که استفاده از کارت سوخت بدون سهمیه بندی نمی‌تواند از قاچاق سوخت جلوگیری کند، به ایسنا: پیشنهاد من دو نرخی کردن سوخت است. سهمیه‌ای تعیین شود که بتواند پاسخگوی نیاز اکثریت باشد و برای مابقی هم قیمت دوم تعیین شود. به گفته وی کنترل مصرف سوخت در کشور و جلوگیری از قاچاق سوخت یک اقدام کار چند بخشی است و فقط بر عهده وزارت نفت نیست.

هرچند وزارت نفت متولی مقابله با قاچاق سوخت و دیگر فراورده‌های نفتی نیست، اما دولت همواره قصد داشته نخستین راه حل خود برای جلوگیری از این اتفاق را از دل وزارت نفت بیرون بکشد و پرونده استفاده از کارت سوخت را دوباره بازخوانی کند. این در حالی است که در این فرایند نباید نقش نیروی انتظامی و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز را نادیده گرفت.

خواسته و نزدیک به صفر شدن قاچاق بنزین وجود ندارد اما امکان نظارت و پایش حداقلی را فراهم می‌کند.

نوفروستی با اشاره به این که حذف کارت سوخت و تک‌نرخی‌کردن بنزین، طبق آمار و مستندات، کمک بزرگی به رشد قاچاق کرد، ادامه می‌دهد: رشد مصرف زیر دو درصد سال‌های ۹۳ و ۹۴ در سال‌های بعد به پنج درصد، هشت درصد و ۱۱ درصد (نیمه اول ۹۷) رسید.

سهمیه‌بندی بنزین ضروری است

او می‌افزاید: فروش بنزین که در فاصله ۸۶ تا ۹۴ از ۶۴ به ۷۲ میلیون لیتر رسیده بود (هشت میلیون افزایش در هشت سال)، در سه سال از ۷۲ میلیون لیتر به ۹۱ میلیون لیتر رسید. ۱۹ میلیون افزایش در سه سال، نشانه‌ای از ناکارآمدی تک‌نرخی‌کردن بنزین و حذف کارت سوخت است.

تصمیمی مغایر با منافع ملی

علی شمس اردکانی، رئیس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران البته چندان با این کارشناس انرژی اتفاق نظر ندارد. شمس اردکانی با تقبیح اقدام دولت برای رد اجرای سهمیه‌بندی بنزین می‌گوید: سازوکار نظارت با سامانه کارت سوخت، اگر هزینه‌های حمل سوخت باز هم از سوی دولت انجام شود، چندان کارآمد نخواهد بود.

او توضیح می‌دهد: هر کسی که برنامه استراتژیک سهمیه‌بندی بنزین برای کنترل قاچاق و نظاره‌ی به‌منظور کاهش مصرف بنزین را رد کرده، علیه منافع ملی ایران اقدام کرده و همراه با اهداف قاچاقچیان سوخت خواسته یا ناخواسته وارد عمل شده است.

ضرورت سهمیه‌بندی بنزین با کد ملی

شمس اردکانی البته موضع سخت‌گیرانه‌تری دارد و پیش‌نیاز دیگری را هم، مقدم بر اجرای سهمیه‌بندی بنزین از طریق احیای کارت سوخت می‌داند و می‌گوید: دولت نباید پول حمل سوخت بنزین از پالایشگاه به جایگاه‌های سوخت را بپردازد، بلکه این مصرف‌کننده است که باید این هزینه را بپردازد.

هزینه حمل سوخت نباید با دولت باشد

او با بیان این که هزینه‌های جانبی باید اصلاح شود تا بتوانیم کارت سوخت را فعال کنیم، توضیح می‌دهد: در حال حاضر هزینه‌ای که مصرف‌کننده در جایگاه می‌پردازد، برای هر منطقه به صورت یکسان است. فرضاً یک وانت در شهری با یک پورشه در میدان تجریش هزینه برابری را پرداخت می‌کند که منطقی نیست، در حالی که هزینه زمین جایگاه سوخت در تجریش با شهری و زندگی و معیشت مردم نیز با یکدیگر متفاوت است و معنا ندارد که هزینه پرداختی در مناطق مختلف با یکدیگر یکسان باشد.

شمس اردکانی بر پیشنهاد مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی صحه گذاشته و می‌گوید: بخش بزرگی از جامعه، هیچ نوع سوختی مصرف نمی‌کنند. بنابراین از نگاه آنها، دولت در حال پرداخت یارانه به افراد ثروتمندتر است. پیشنهاد بهتر آن است که سهمیه بنزین برای همه افراد با کد ملی در نظر گرفته شود تا فرد اگر تمایلی به استفاده از آن نداشت، بتواند با قیمت بازار آزاد آن را بفروشد.